

นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรอบนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความสอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน การดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ภายใต้รัฐธรรมนูญ และนโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๓- ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ประกอบด้วย ๒ นโยบายหลัก คือ

๑. นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก ประกอบด้วย

๑.๑ ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ เพื่อบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้ง รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ โดยการปรับระบบการปลูกพืชให้เหมาะสม และการขยายเขตจัดรูปที่ดิน รวมทั้งการเร่งรัดขยายเขตพื้นที่ชลประทานทุกรูปแบบที่จะดำเนินการ

๑.๒ โครงการพัฒนาการเกษตรและส่งเสริมอาชีพเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๑.๓ พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างความเชื่อมโยงความร่วมมือทางการค้าในระหว่างประเทศ คู่ค้าต่างๆ โดยการเชื่อมโยงข้อมูลด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและการตรวจรับรองกับระบบ National Single Window

๑.๔ พักหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย โดยการจัดแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพให้กับเกษตรกร ภายหลังจากการพักหนี้

๑.๕ ยกระดับราคาสินค้าเกษตร โดยการส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันความเสี่ยงทางการเกษตรให้เหมาะสม ทั้งระบบประกันความเสี่ยงราคาพืชผลและระบบประกันภัยพืชผลอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ

๒. นโยบายการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคเกษตร มีกรอบนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานใน ๓ เรื่อง ได้แก่

๒.๑ การพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยการ

๒.๑.๑ สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เกิดขึ้น เพื่อให้มีองค์ความรู้ด้านการผลิต และด้านการจัดการผลผลิต

๒.๑.๒ การจัดตั้งและพัฒนาอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) ให้มีองค์ความรู้ เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๑.๓ จัดทำสมุดทะเบียนครัวเรือนเกษตรกรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการพัฒนาต่อยอดจากเรื่อง ของการจดทะเบียนครัวเรือนเกษตรกร ซึ่งจะสามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลบัตรเครดิตเกษตรกร และเชื่อมโยงไปสู่การจัดการระบบจำนำ ตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและถูกต้อง

๒.๑.๔ ประกันความมั่นคงให้เกษตรกร เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในอาชีพให้กับเกษตรกรที่มีอายุมากและวัยชรา (สวัสดิการ) ซึ่งเป็นต่อยอดจากงานที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ริเริ่มไว้แล้ว คือเรื่องกองทุนสวัสดิการชาวนา

๒.๑.๕ พัฒนารัฐกิจสถาบันเกษตรกร โดยการฝึกอบรมความรู้ด้านการบริหารจัดการองค์กร ให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้ทั่วถึงและเป็นธรรม

๒.๑.๖ พื้นฟูอาชีพเกษตรกรผู้พักชำระหนี้ ตามนโยบายรัฐบาลหลังพักชำระหนี้ของเกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องดำเนินการคือการจัดทำแผนฟื้นฟูอาชีพให้กับเกษตรกร

๒.๑.๗ สภาเกษตรกรแห่งชาติ พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และมีผลบังคับใช้แล้ว ซึ่งตามบทเฉพาะกาลให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายฉบับนี้เป็นระยะเวลา ๒ ปี

๒.๑.๘ โทรทัศน์เพื่อการเกษตร โดยจัดให้มีรายการโทรทัศน์เพื่อการเกษตร ซึ่งจะเป็นช่องทางในการเผยแพร่ความรู้ภาคการเกษตร โดยเฉพาะจะเป็นการสื่อสารให้พี่น้องเกษตรกรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ

๒.๒ การพัฒนาการผลิต ให้ความสำคัญกับการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการ

๒.๒.๑ ลดต้นทุนการผลิต เน้นการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม หรือการจัดหาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ทั้งเรื่อง พันธุ์ ปุ๋ย และเครื่องจักรกลเกษตร

๒.๒.๒ มาตรฐานสินค้า โดยการสนับสนุนให้เกษตรกรและผู้ประกอบการผลิตมีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสากล รวมทั้งมีความปลอดภัยต่อการบริโภค ทั้งสินค้า พืช ปศุสัตว์ และประมง

๒.๒.๓ ประสิทธิภาพการผลิต เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยการถ่ายทอดความรู้จากงานวิจัยไปสู่เกษตรกร เรื่อง พันธุ์ เทคโนโลยี ที่เหมาะสมต่างๆ และการปรับระบบการผลิต ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๒.๒.๔ ความมั่นคงทางอาหาร โดยส่งเสริมการผลิตพืชอาหารและพลังงานให้มีความเหมาะสม และดำเนินมาตรการ เพื่อจัดสรรผลผลิตให้เพียงพอต่อการบริโภคและทดแทนพลังงาน ทั้งนี้ เน้นให้ความสำคัญกับด้านอาหาร เป็นอันดับแรก

๒.๒.๕ เกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้สอดคล้องกับการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๖ วิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ พืช ปศุสัตว์ ประมง และเทคโนโลยีในการผลิต โดยยกนำผลงานวิจัยทั้งของภาครัฐ และสถาบันการศึกษา มาปรับใช้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและเป็นการปรับตัวของกระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการเยียวยาเพื่อลดสภาวะโลกร้อนจากการเกษตร

๒.๒.๗ พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับตลาดโลก การแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการเพิ่มมูลค่า รวมถึงการส่งเสริมการผลิตสินค้าใหม่ ๆ ให้มีประสิทธิภาพ

๒.๓ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยสนับสนุน โดยการ

๒.๓.๑ บริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ เพื่อบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้ง รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ โดยการปรับระบบการปลูกพืชให้เหมาะสม และขยายเขตจัดรูปที่ดิน

๒.๓.๒ ขยายพื้นที่ชลประทาน เร่งรัดขยายพื้นที่ชลประทานทุกรูปแบบที่จะดำเนินการ ตลอดจน সরสน้ำในไร่นา ชุมชน และระดับประเทศ

๒.๓.๓ จัดที่ดินทำกินให้เกษตรกร ที่ไม่มีที่ดินทำกิน โดยการปฏิรูปที่ดินและให้สิทธิในที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

๒.๓.๔ ระบบเตือนภัยด้านการเกษตร ทั้งในเรื่องอุทกภัย ภัยแล้ง แมลงศัตรูพืชระบาด

๒.๓.๕ คຸ່ມครองที่ดินเพื่อการเกษตร โดยเร่งรัดและผลักดันการออกกฎหมายคຸ່ມครองพื้นที่ที่มีศักยภาพและมีความเหมาะสมทางการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ที่ได้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแล้ว

๒.๓.๖ พื้นฟู/อนุรักษ์ดิน โดยการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก การทำการเกษตรแนวขั้นระดับสูง เพื่อป้องกันการพังทลายของดิน และการปลูกพืชปุ๋ยสดบำรุงดิน

ทั้งนี้ ตามนโยบายและแนวทางปฏิบัติงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้ง ๓ เรื่อง ให้ความสำคัญกับการพัฒนารายสินค้า เช่น ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ถั่วเหลือง/ถั่วเขียว ไม้ผล ปศุสัตว์ และประมง (น้ำจืด/ทะเล) เป็นต้น เน้นการบูรณาการโดยยึดศักยภาพของพื้นที่เป็นหลัก เช่น พื้นที่สูง นิคมเกษตร เขตชลประทาน เขตจัดรูปที่ดิน ลุ่มน้ำ ปากพนัง ทุ่งสัมฤทธิ์ ทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นต้น